

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI EDUKACJI I NAUKI

(NR 114)

z dnia 30 lipca 2026 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Edukacji i Nauki (nr 114)

30 lipca 2026 r.

Komisja Edukacji i Nauki, obradująca pod przewodnictwem posel **Krystyny Szumilas (KO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o wychowaniu patriotycznym zmieniająca niektóre inne ustawy (druk nr 671).

W posiedzeniu udział wzięli: **Henryk Kiepusa** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Łukasz Jachimowicz** dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Marcin Komosa** zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, **Eliza Mazurkiewicz** starszy specjalista w Zespole Edukacji i Wychowania Biura Rzecznika Praw Dziecka wraz ze współpracownikami, **Michał Braun** dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, **Gabriela Sierocińska-Dec** dyrektor Muzeum Historii Polski, **dr Adam Ostrowski** ekspert ds. legislacyjnych w Związku Powiatów Polskich, **Mateusz Jabłoński** ekspert Związku Powiatów Polskich, **Krzysztof Wojciechowski** zastępca przewodniczącego Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, **Łukasz Mikosz** prezes zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Turystycznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Jasińska**, **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** i **Michał Kościński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Katarzyna Abramowicz**, **Jakub Krowiranda** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł **Krystyna Szumilas (KO)**:

Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji i Nauki. Witam członków Komisji i zaproszonych gości. Stwierdzam kworum.

Stwierdzam przyjęcie protokołów z posiedzeń Komisji, które odbyły się w zakresie od stycznia do czerwca 2026 r., wobec niewniesienia do nich zastrzeżeń.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o wychowaniu patriotycznym zmieniająca niektóre ustawy, druk nr 671. Porządek dzienny posiedzenia wynika z planu pracy Komisji i został przyjęty przez prezydium Komisji.

Informuję, że marszałek Sejmu skierował w dniu 24 września 2024 r. do Komisji Edukacji i Nauki do pierwszego czytania poselski projekt ustawy z druku nr 671. Przypominam, że pierwsze czytanie projektu obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawie ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu przedstawiciela wnioskodawców pana posła Krzysztofa Paszyka.

Posel **Krzysztof Paszyk (KP)**:

Bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, w imieniu grupy posłów mam przyjemność przedstawić poselski projekt ustawy o wychowaniu patriotycznym.

Jeśli państwo pozwolą, w kilku zdaniach pozwolę sobie uzasadnić, co legło u podstaw przygotowania tego projektu ustawy. Otóż, punktem wyjścia, który przyświecał projektodawcom, tworząc ten projekt, są niezwykle skomplikowane i trudne czasy, w których dzisiaj przyszło nam żyć, gdzie wracamy do czegoś, co zwykło nazywać się patriotyzmem czasu pokoju. To jest patriotyzm, który musi osadzać się właśnie na kształtowaniu postaw, budowaniu wspólnoty, zwracaniu uwagi młodym ludziom, co tak naprawdę tworzy wspólnotę. To jest niezwykle element też budowania silnego społeczeństwa, a jak bardzo często mówimy, dzisiaj pokój i przyszłość Polski opieramy właśnie na trzech filarach, to są: silne wojsko, silne sojusze i silne społeczeństwo. To silne społeczeństwo nie będzie takim bez właśnie kształtowania, uczenia właściwych postaw patriotycznych.

Chcemy, aby szkoła włączyła się w proces kształtowania tych postaw. Wiemy, że oczywiście tradycyjnie, i tu nic nie chcemy zmieniać, to najważniejsze wychowanie i te podstawowe postawy kształtowane są w domu. Przejmujemy je od naszych rodziców, od naszych dziadków tam,

gdzie żyjemy. Ale ten proces musi być wspierany, wzmacniany, bo wymagają właśnie tego czasy, które mamy, i szkoła jest tym miejscem, które powinno ten proces wspierać.

Kilka elementów podstawowych.

Chcemy wzmacniać postawy patriotyczne, Jak to należy rozumieć? Uważamy, że należy w toku edukacji postawić akcent właśnie na uczenie odpowiedzialności, poczucie wspólnoty – tego wszystkiego właśnie, co sprzyja budowaniu wspólnoty. Trzeba sobie powiedzieć, że w dzisiejszych czasach, czasach mediów społecznościowych, internetu, jest bardzo różnie z tym poczuciem właśnie i świadomością, czym jest wspólnota. Tak więc to pierwszy bardzo ważny element, który realizuje ten projekt.

Drugi niezwykle ważny element ustawy to zainteresowanie uczniów takimi przedmiotami właśnie jak matematyka, jak informatyka, jak sprawy związane z technicznymi aspektami naszego życia, bo to z kolei niezwykle ważne i kluczowe też w procesie edukacji budowanie postaw związanych właśnie z właściwą oceną zjawisk gospodarczych, uczestniczenia w tych zjawiskach gospodarczych. Uważamy, że to bardzo ważne.

Trzecia niezwykle ważna część, czy cel też, tego projektu to zwrócenie uwagi na miejsca ściśle związane z historią Polski, najważniejsze miejsca związane z historią Polski, z bohaterami najnowszej, ale nie tylko najnowszej historii Polski. Bardzo często ci bohaterowie, którym zawdzięczamy dzisiaj też znaczenie Polski, sytuację, do jakiej udało nam się dojść, gdzieś giną i chcielibyśmy, aby w cyklu szkoleniowym przynajmniej raz każdy uczeń mógł takie miejsca odwiedzić. Mogę powiedzieć – myślę, że nie będę tu odosobniony, jest wiele posłanek, posłów – że o tej potrzebie pokazywania i chęci też poznawania tych miejsc i bohaterów najlepiej przekonujemy się podczas wizyt grup uczniów, które gościimy w Sejmie Rzeczypospolitej. Przy tej okazji też bardzo często uczniowie odwiedzają najważniejsze miejsca związane z historią Polski, najważniejsze miejsca związane z Warszawą. Bardzo często, rozmawiając z tymi uczniami klas szkół średnich – to jest właśnie najbardziej takie porażające, ale myślę, że powinno skłonić nas do poważnego potraktowania tej ustawy – miałem osobiście okazję przekonać się, że uczeń II, III klasy szkoły średniej jest pierwszy raz w Warszawie, jest pierwszy raz w Sejmie, pierwszy raz widzi Zamek Królewski. To nie buduje podstaw do właśnie takich postaw związanych ze znajomością i dobrą orientacją w historii Polski. To trzeba zmienić. Ta ustawa właśnie chce to zmienić.

Czwarta rzecz, o jakiej mówimy w tej ustawie, to jest nałożony na Radę Ministrów obowiązek wydania stosownego rozporządzenia, które będzie gwarantowało środki na te cele. Ale również – będąc teraz dalej w wymiarze praktycznym realizacji tych celów – zwiększenie stawek na doskonalenie nauczycieli, którzy właśnie w obrębie tych przedmiotów historycznych będą edukować młodzież.

Podsumowując, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, projekt pochyła się nad potrzebami młodych ludzi. Projekt odpowiada potrzebom czasów, które dzisiaj mamy. Projekt poprzez wiedzę, edukację, poprzez podnoszenie świadomości o otaczającym świecie, o historii najnowszej Polski, wzmacnia dzisiaj odporność społeczną na kryzysy, które są, jak chociażby pokazuje dzisiejszy dzień, i chyba będą elementem rzeczywistości, która nas otacza.

Chciałbym w imieniu posłów wnioskodawców prosić Wysoką Komisję o życzliwe potraktowanie tego projektu. Jednocześnie pozwoliłem sobie na ręce pani przewodniczącej złożyć trzy autopoprawki. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Proponuję, aby w dyskusji ograniczyć czas wystąpienia posłów do pięciu minut. Czy jest sprzeciw wobec tego?

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (RozwójPlus):

Nie – zgłaszamy się.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli wobec niewniesienia sprzeciwu uznaję, że ustaliliśmy sposób dyskusji.

Otwieram dyskusję. Mamy już zgłoszenia posłów: pani poseł Machałek, pani przewodnicząca Stachowiak-Różecka, pan poseł Józefaciuk.

Poseł Ewa Szymanowska (Centrum):

I Zbigniew Dolata, i...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł Różyński, przewodniczący...

Poseł Ewa Szymanowska (Centrum):

Ale pan Dolata był wcześniej.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł Dolata, pan poseł Różyński.

Bardzo proszę, pani posłanka Machałek.

Poseł Marzena Anna Machałek (RozwojPlus):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, panie ministrze, przedstawicielu wnioskodawców, przeglądam ten projekt i przecieram oczy ze zdumienia, że tak otwarcie przyznajecie się do porażki polityki edukacyjnej ministerstwa edukacji pod dzisiejszym kierownictwem oraz przyznajecie się do niejako bezradności wobec tych kierunków polityki, realizowania tej polityki i proponujecie stworzyć ministerstwo bis. Bowiem przyznaliście się, tworząc ten projekt, że nie macie wpływu na określanie kierunków polityki edukacyjnej państwa, nie zgadzacie się z tymi, które są, więc chcecie takiej instytucji obok ministerstwa stworzyć to miejsce, gdzie wreszcie zajmiemy się poważnymi sprawami, bo tam wybrzmiewają takie poważne sprawy jak polityka patriotyczna, jak określenie miejsc ważnych z punktu widzenia naszego dziedzictwa kulturowego, jak określenie też ważnych kierunków kształcenia też do zawodu, przygotowania nie tylko w sferze szkół średnich, ale też wyższych. Czyli, innymi słowy, chcecie stworzyć ministerstwo bis.

Ja nie widzę takiego celu, szczerze mówiąc, na dzisiaj. Uważam, że trzeba ratować edukację, że trzeba uczyć patriotycznie, a z drugiej strony do nowoczesności polskie dzieci i młodzież. Ale gratuluję odwagi przyznania się do porażki polityki edukacyjnej tego ministerstwa. Chcę tylko powiedzieć, że nie trzeba było tworzyć nowych instytucji, żeby stworzyć program „Poznaj Polskę”, żeby zrobić reformę kształcenia zawodowego, żeby stworzyć branżowe centra umiejętności, żeby przygotować też wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w szkołach – nie trzeba było tworzyć obok ministerstwa bis.

Rozumiem... ja nawet mogę powiedzieć, że może wnioskodawcy mają dobre intencje, tylko wydaje mi się, że zastępując ministerstwo Komisją Edukacji Narodowej, która miałaby wpływać na ministerstwo, żeby wreszcie zaczęło porządnie działać i zajmować się tym, co w edukacji jest ważne, to chyba nie tędy droga.

To chciałam w tej chwili powiedzieć. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Chciałabym uspokoić panią posłankę. Pan poseł wnioskodawca nie powiedział tego, ale w autokorektach, które zostały przedstawione prezydium Komisji, jest skreślenie pkt 6, czyli tego punktu, o którym mówiła pani posłanka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (RozwojPlus):

Czyli którego?

Poseł Wiesław Różyński (PSL-TD):

O komisji...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Komisji Edukacji Narodowej, tak.

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Całego pkt 6.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Zatem obawy pani posłanki są przedwczesne.

Pani przewodnicząca Stachowiak-Różecka.

Poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (RozwojPlus):

Właśnie komentujemy na gorąco, że wobec tego jednak zabrakło odwagi.

Ale ja jednak zachęcam, żeby pójść o krok dalej i po prostu wynegocjować w tym swoim koalicyjnym rządzie po prostu stanowisko jednego z wiceministrów. I mówię to całkiem poważnie. Być może po prostu...

Proszę?

Posel Marzena Anna Machałek (RozwojPlus):

Przecież pan minister tutaj jest z PSL.

Posel Mirosława Stachowiak-Różecka (RozwojPlus):

A, to coś, słaby głos w takim razie, skoro musicie mieć takie pomysły. Przykro mi to stwierdzić.

Ale dobrze, chcę powiedzieć coś innego, bo jednak dyskutujemy, żeby być może sytuacja się poprawiła. Tak, dyskutujemy poważnie. Doceniam, że zauważacie państwo, koledzy z PSL, że jest problem. Ale muszę zauważyć, że kiedy mówicie o wychowaniu patriotycznym, o wychowaniu do postaw patriotycznych, to może trzeba było nie haratać, przepraszam bardzo, podstawy programowej z historii. Może trzeba było nie haratać listy lektur na języku polskim. Przypomnę – to już chyba powiedziała Marzena – że program „Poznaj Polskę” już był i wystarczy to po prostu kontynuować, jeszcze lepiej dofinansować, dopisać punkt, że obligatoryjnie w tym programie musi znaleźć się po prostu zwiedzanie stolicy Polski. Naprawdę.

Ale to, co mnie zaskoczyło najbardziej, muszę przyznać – bo rzeczywiście byłam przygotowana na to, że państwo, koledzy z PSL, zwrócicie uwagę na postawy patriotyczne; doceniam bardzo i szanuję, naprawdę – to to, że w treści tej ustawy jest także, można powiedzieć, postulat, żeby zwrócić uwagę na przedmioty ścisłe, na matematykę, na przygotowywanie do zawodu. Zatem to jest już ewidentny sygnał, że po prostu: „Halo, nie zgadzamy się z polityką, jaką prowadzi resort edukacji, jeśli chodzi o edukację”. Nie tylko w zakresie tzw. szeroko rozumianych postaw patriotycznych, ale w ogóle. Ponieważ, jeżeli zwracacie uwagę, że przedmioty ścisłe są także zaniedbane, że nie ma na to żadnego pomysłu i że musimy z tym coś zrobić, to przepraszam bardzo, to co państwo jeszcze robicie w koalicji? Edukacja jest naprawdę niezwykle ważna.

I powiem na koniec jedno zdanie podsumowujące w ten sposób. Szanowni państwo, ja rozumiem i – bardzo mi przykro, choć chciałabym widzieć w tym szczere intencje – na razie widzę to tak: zbliża się wielkimi krokami kampania wyborcza, szybciej niż nam się wszystkim wydaje, za chwilę będziemy już w rytmie kampanii wyborczej i PSL chce w tej koalicji, która po prostu całkowicie skrzyła na lewo, pokazać, że jest tym skrzydłem konserwatywnym i marzy o wychowaniu patriotycznym, i się o nie troszczy.

Szanowni państwo, ja życzę, żebyście znaleźli sposób, żeby te sprawy rozwiązać, nawet jeśli już w tej koalicji, trudno, ale jednak bardziej skutecznie. Chętnie wam w tym pomogę – pod warunkiem, że będzie to traktowane poważnie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Jest ustawa, pani poseł, więc można tutaj poprzeć ustawę.

Pan poseł Józefaciuk.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Serdecznie dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, doceniam ideę tego projektu. Szkoła powinna nie tylko przygotowywać rzeczywiście do egzaminów, ale rozwijać odpowiedzialność za wspólnotę, znajomość historii, dziedzictwa oraz zainteresowanie nauką, techniką. Dobre są pomysły wyjścia z edukacją poza ławkę szkolną i to też robi ministerstwo w „Kompasie jutra”. Widzę też w tym projekcie realizację jednej z zapowiedzi kampanii z 2023 r. PSL – Trzeciej Drogi, natomiast stoi to w sprzeczności z inną obietnicą – zwiększenia autonomii szkół i wyprowadzania polityki ze szkół. To znaczy, jeżeli przejdzie autopoprawka, a przejdzie, to już komisja, która byłaby tylko opiniodawcza, będzie nieobowiązująca.

Natomiast mam poważne wątpliwości, jeśli chodzi o realizację tych celów.

Dlaczego miejsca, czas i program wycieczek mają być określone centralnie – jeżeli nie, to w jaki sposób? – zamiast przez nauczycieli i dyrektorów znających swoich uczniów?

Jak zostanie rozliczony rzeczywisty czas pracy nauczyciela podczas wyjazdu wielodniowego? Mamy ciągle w pamięci wyrok Sądu Najwyższego, jeśli chodzi o nadgodziny nauczycieli.

Nie wiemy również, skąd szkoły wezmą nauczycieli, sprzęt i pieniądze na obowiązkowe kluby inżynierskie.

Wątpliwości budzi również możliwość narzucenia metod prowadzenia zajęć pomimo tego, że Karta nauczyciela gwarantuje nauczycielowi swobodę wyboru.

Dlatego nie odrzucam projektu, to znaczy, złożyłem kilka poprawek. Patriotyzmu nie zbudujemy na nieodpłatnej pracy nauczycieli, centralnych nakazach czy też braku zaufania do nauczycieli. Możemy go budować jak najbardziej na wiedzy, odpowiedzialności i mądrze

wykorzystanej wolności szkoły. Poproszę o ewentualnie rozważenie później pozytywnie moich poprawek. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Dolata.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Tak, bardzo dziękuję. Właściwie to, co chciałem powiedzieć, powiedziały moje koleżanki, szanowne koleżanki oczywiście, pani poseł Marzena Machałek i pani poseł Mirosława Stachowiak-Różecka, bo trudno inaczej skomentować fakt, że ten projekt po dwóch latach przetrzymywania w czyjejs zamrażarce, bo taki jest numer druku, 671, z 24 sierpnia 2024 r., więc dość długo to trwało, zanim trafił na posiedzenie naszej Komisji. Patrząc na koleżanki i kolegów z Polskiego Stronnictwa Ludowego, rodzi się takie nieodparte wrażenie, że wy jesteście troszeczkę rozpięci między ZSL a PSL, i fakt, że zgłaszacie ten projekt dla mnie jest optymistyczny, bo być może to oznacza dryf jednak w kierunku PSL, a powiększanie obozu patriotycznego mnie zawsze cieszy. I również chcę wierzyć, że to jest prawdziwe, że to nie jest podyktowane zbliżającą się, czy może już trwającą, kampanią wyborczą. Ale może to by się stało bardziej wiarygodne, gdybyście wystąpili z tej koalicji, która z patriotyzmem walczy, która właściwie z tej walki z patriotyzmem – nie tylko w szkole, ale we wszystkich właściwie aspektach życia społecznego – uczyniła swój znak rozpoznawczy.

Myślę, że to by bardzo mocno uwiarygodniło ten projekt i dałoby nadzieję na to, że on znajdzie swój finał w postaci trzeciego czytania i potem podpisu pana prezydenta. Ponieważ wiele projektów Polskiego Stronnictwa Ludowego obecnie się pojawia w różnych komisjach, tylko że kończy się na pierwszym czytaniu....

Głos z sali:

Jakie?

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Mogę podać, panie pośle, kilka, na przykład z Komisji Rolnictwa. Nawet o kilka się założyłem z kolegami z PSL, że nie wyjdą z Sejmu w postaci już nie projektów ustaw, ale ustaw. I myślę...

I obawiam się, że z tym projektem będzie podobnie, że skończy się na dzisiejszym posiedzeniu. Chciałbym mieć więcej wiary, ale to jest łaska, więc tej łaski w tej akurat materii mi brakuje. I tak jak powiedziałem, wiarygodność by wzrosła, gdybyście wystąpili z tej koalicji. Gdybyście nie firmowali działań pani minister Nowackiej, byłoby to bardziej wiarygodne. Ale zobaczymy, co będzie.

Ja jestem zwolennikiem i będę głosował za tym projektem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan przewodniczący Wiesław Różyński.

Poseł Wiesław Różyński (PSL-TD):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, ja po prostu wysłuchałem tutaj naprawdę pozytywnych relacji państwa posłów. Uważam, że uzupełniamy program edukacyjny o bardzo ważne wychowanie patriotyczne, które służy właśnie rozwijaniu u młodzieży postaw patriotycznych, poczucia odpowiedzialności, poświęcenia dla ojczyzny, gotowości do jej obrony, poszanowania dla różnych nurtów polskiego dziedzictwa kulturowego.

Patriotyzm to też jest związanie z regionem. Ja pochodzę z województwa lubelskiego, gdzie migracja młodych ludzi jest dość spora. Myślę, że wszczepienie podstaw patriotyzmu, który chcemy właśnie wprowadzać do szkół, by te wycieczki, które były wcześniej wspomniane, niekoniecznie były gdzieś z dala, ale też program, który pozwala na granty dla organizacji pozarządowych, celem – „cudze chwalicie, swego nie znacie” – żeby znaleźć miejsca te regionalne, te blisko ludzi, blisko szkoły, by też przedstawić postacie, które budowały naszą tożsamość, kształcenie i wychowanie, rozwijanie u podstaw też odpowiedzialności, poświęcenia dla ojczyzny, gotowości jej obrony, co jest ważne w dzisiejszych czasach, poszanowania dla różnych również nurtów polskiego dziedzictwa kulturowego.

Myślę, że nie powinniśmy tu mówić, kto kiedy i ile zrobił. Ważne, że jesteśmy dzisiaj tu i teraz, i ważne jest, by podjąć ten temat. Ustawa o wychowaniu patriotycznym jest jak najbardziej potrzebna, wpisująca się nie tylko w dzisiejsze czasy, ale w nasz rodowód

narodowy – że wychowanie niejednokrotnie pomagało nam w trudnych sytuacjach i szkoła jak najbardziej służy temu, by tego typu zajęcia prowadzić.

Ważne jest też prowadzenie zajęć fizyki, matematyki, dodatkowych kół zainteresowań. To jest też budowanie przedsiębiorczości. To wycieczki do zakładów, polskich zakładów związanych z gospodarką polską, ze strategią. To są też wycieczki do jednostek wojskowych, które mogą ujawnić te ważne rzeczy promocji właśnie młodego pokolenia, by służyć ojczyźnie.

Tak że wszystkie pozytywne... tam ze dwa, trzy uszczypliwe słowa, które myślę, że zawsze się pojawiają, ale prośba moja o przyjęcie pozytywne – prace nad tą ustawą i przyjęcie jej w kolejnym rozpatrzeniu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję panu posłowi.

Na tym lista posłów zgłoszonych do debaty została wyczerpana.

W tej chwili poproszę przedstawiciela instytucji państwowej pana Michała Brauna, dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Michał Braun:

Dzień dobry państwu. Bardzo dziękuję. Ja występuję także w imieniu krajowej Rady Działalności Pożytku Publicznego, kilka zdań tylko.

Do nas, do RDPP tworzącej główne ciało dialogu z sektorem pozarządowym, także trafił ten projekt. Jeszcze nie upłynął ustawowy termin na wydanie opinii, tak że prześlemy tę opinię w stosownym terminie.

Natomiast chciałbym zwrócić uwagę na niezwykle ważny aspekt, bo wydaje się, że tego zabrakło w dzisiejszej dyskusji o nowoczesnym patriotyzmie, i na to, jak ważny w tym aspekcie jest wolontariat, działalność w organizacjach pozarządowych, podejmowanie takich działań związanych z odpowiedzialnością, współodpowiedzialnością za otoczenie. I tu ze strony Rady Działalności Pożytku Publicznego już na tym etapie mogę sformułować rekomendację – bo nie chcemy tutaj zabierać stanowiska za lub przeciw. Natomiast jeżeli chodzi o rekomendację ze strony społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych, to zwrócenie szczególnej, mocniejszej uwagi na aspekt nowoczesnego patriotyzmu, aktywności społecznej, zaangażowania w sektor organizacji pozarządowych i działalności społecznej.

Jednocześnie pragnę też zwrócić uwagę – i tu bardzo dziękuję za to Ministerstwu Edukacji Narodowej – że temat patriotyzmu jest obecny w podstawie programowej edukacji obywatelskiej. Jako tak naprawdę pierwszy punkt w rozporządzeniu o podstawie programowej edukacji obywatelskiej jest właśnie tematyka edukacji patriotycznej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan Krzysztof Wojciechowski, NSZZ „Solidarność”.

Zastępca przewodniczącego Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Krzysztof Wojciechowski:

Dziękuję bardzo. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania ma świadomość, że wychowanie patriotyczne, obywatelskie, historyczne jest ważnym zadaniem szkoły. Jednak nie może być to wprowadzane w sposób chaotyczny, niedofinansowany i obciążający nauczycieli dodatkowymi obowiązkami, o czym m.in. powiedział pan poseł Józefaciuk.

Projekt jest ważny, zasługuje na uwagę, jednak mamy do niego kilka zastrzeżeń. Otóż, nie zapewniam się w tym projekcie żadnego finansowania ani nie rozwiązuje się kwestii czasu pracy nauczycieli, a na dodatek nakłada się na szkołę obowiązek – mamy tam zapisy mówiące o tym, że szkoła zobowiązana jest, zarówno szkoła średnia, jak i szkoła podstawowa, przeprowadzić wycieczki w te miejsca, które, po pierwsze, centralnie państwo przygotowuje, później poprzez m.in. powiatową bądź gminną jednostkę, nie zapewniając w tym momencie żadnego finansowania.

Zapomina się również o tym, że wychowanie patriotyczne to jest również wychowanie w duchu lokalnego patriotyzmu naszych małych ojczyzn. To jest podkreślane w wielu miejscach m.in. w podstawie programowej, więc ten projekt jest nie do końca spójny.

Nie napisano w tym projekcie, w jaki sposób mają być rozwiązane kluby inżynierskie, zadania STEM itd. Ważne jest, żeby uczyć przez praktyczne rozwiązania, żeby tworzyć te kluby, tylko

że znowu kosztem nauczycieli. Już wprowadzono nauczycielom spółdzielnie uczniowskie, próbowano wprowadzić rzecznika praw uczniowskich, a teraz kluby inżynierskie, i nie mówi się nic o czasie pracy nauczyciela: w jakich godzinach, w jakim wymiarze i z czego to ma być finansowane?

Cieszymy się, że wypadła Komisja Edukacji Narodowej z uwagi na to, że było to tak naprawdę ciało rządowe i ciało ministerialne bez faktycznego udziału, czyli też praktycznego udziału, czynnika społecznego.

Oczywiście edukacja klimatyczna jest ważna, tylko znów mamy tutaj próbę ideologizowania tej kwestii, która powinna być...

Posel Adrian Witczak (KO):

Co ty gadasz, gościu?

Zastępca przewodniczącego KSOiW NSZZ „Solidarność” Krzysztof Wojciechowski:

Panie pośle... Szanowni państwo, podkreślamy, że edukacja klimatyczna jest ważna, i jeżeli chodzi o wychowanie patriotyczne również, ale nie może być to ideologizowane przez pryzmat m.in. nie wiadomo jakich rozporządzeń.

W związku z powyższym ten projekt, jeżeli byłby procedowany, powinien podlegać szerszym konsultacjom, powinien wprowadzić również zaplecze finansowe i powinien dokładnie dookreślić, jakie obowiązki z tego tytułu będą mieli nauczyciele, jakie będzie ich wynagrodzenie i jak będzie rozliczany czas pracy, o czym tutaj już padło. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Chciałabym zwrócić uwagę na to, że ten projekt był szeroko konsultowany. Mamy w tej chwili zmieniony regulamin Sejmu i marszałek Sejmu wysłała projekt do organizacji społecznych – mogę przeczytać. Są też tutaj związki zawodowe, NSZZ „Solidarność” też ten projekt dostała, dostały ten projekt organy samorządowe, Rada Pożytku Publicznego itd. Tak więc nie można mówić dzisiaj, że projekt nie był konsultowany – był szeroko konsultowany.

Posel Adrian Witczak (KO):

Pani przewodnicząca, mam pytanie. Czy można powiedzieć jeszcze raz, jaką organizację pan reprezentował?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan reprezentował NSZZ „Solidarność”.

Bardzo proszę, przedstawiciel samorządów Mateusz Jabłoński.

Ekspert Związku Powiatów Polskich Mateusz Jabłoński:

Dziękuję bardzo. Mateusz Jabłoński, Związek Powiatów Polskich.

Szanowni państwo, szanowna Komisjo, tak jak tutaj to już padło, swoje uwagi do tego projektu wysyłaliśmy pisemnie, dlatego teraz pozwolę sobie w dużym skrócie zwrócić uwagę na nasze najistotniejsze zastrzeżenia.

Zasadniczym celem projektu, zgodnie z jego uzasadnieniem, jest wprowadzenie nowych form edukacji obywatelskiej oraz uwspółcześnienie zadań edukacyjnych i wychowawczych w szkołach. Sama idea polegająca na kładzeniu nacisku na kształcenie dzieci i młodzieży w duchu patriotycznym niewątpliwie zasługuje na docenienie. W praktyce jednak istota proponowanych rozwiązań sprowadza się do nałożenia na szkoły obowiązku organizowania wycieczek do określonych miejsc, a także do propagowania nauki przedmiotów ścisłych.

Związek Powiatów Polskich ocenia te rozwiązania krytycznie i wskazuje, że w obecnym kształcie projekt nie jest gotowy do dalszego procedowania bez istotnych zmian. Projekt nie zawiera właściwego oszacowania skutków finansowych. Zawiera on aż dziewięć nowych upoważnień ustawowych do wydania rozporządzeń dla czterech różnych ministrów, przy czym każde z tych rozporządzeń w sposób pośredni lub bezpośredni będzie generowało skutki finansowe. Mimo to projektodawcy ograniczyli się do wskazania łącznego budżetu w wysokości 15 mln zł dla trzech programów, nie przedstawiając żadnych szacunków dotyczących kosztów obowiązku organizowania przez szkoły wycieczek, które wedle założeń mają być finansowane z dotacji celowej udzielanej jednostkom samorządu terytorialnego. Jest to zastrzeżenie o tyle istotne, że to właśnie na jednostkach samorządu terytorialnego jako organach prowadzących szkoły spocznie ciężar wykonywania nowych zadań, a w razie nieadekwatnej dotacji, również ciężar ich finansowania.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że Biuro Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu wskazało w ocenie skutków regulacji, że skala kosztów tego projektu pozostaje nieoszacowana, a deklarowane koszty wskazane w uzasadnieniu są radykalnie zaniżone.

Projektowi nie towarzyszą również projekty wskazywanych w nim aktów wykonawczych. Realne skutki ustawy będą zależać od dziewięciu rozporządzeń, których założenia pozostają jedynie ogólne. To uniemożliwia rzetelną ocenę rzeczywistych obciążeń, jakie spadną na jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym rzetelną ocenę samego projektu.

Ponadto projekt w istotnym zakresie wkracza w kompetencje organów prowadzących szkoły i ogranicza samodzielność jednostek samorządu terytorialnego. Odgórne wyznaczanie list miejsc wycieczek oraz przypisanie związanych z tym zadań radom oświatowym przy jednoczesnym przeniesieniu ciężaru wykonawczego i finansowaniu na samorząd narusza konstytucyjną logikę podziału kompetencji i budzi zastrzeżenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

I ostatni głos, pan Łukasz Mikosz, Prezes Europejskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Turystycznych. Bardzo proszę.

Prezes zarządu Europejskiego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Turystycznych Łukasz Mikosz:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Izbo, szanowni państwo, jeżeli chodzi o kierunek proponowany w tym projekcie ustawowym, jak najbardziej oceniamy go pozytywnie, ale niestety – i tutaj przyłączam się do głosów moich przedmówców – w tym formacie, w którym został w tej chwili przedstawiony, nie może on zostać przyjęty. Pomijam już, że jest to projekt z 2024 r. i w wielu punktach odwołuje się on do aktów prawnych, które albo już nie obowiązują, albo zostały zmienione, albo dublują niektóre przepisy, które już istnieją.

Natomiast te kwestie, które są najbardziej istotne z punktu widzenia turystyki, która w tym projekcie się znajduje w kwestii wycieczek szkolnych – to też padało już na tej sali wcześniej – jest nieokreślona liczba i częstotliwość tych wycieczek, więc proponowalibyśmy – złożyliśmy pełną opinię do tego projektu oraz proponowane poprawki – ustalenie, ile tych wycieczek tak naprawdę, w której grupie klasowej, w której szkole powinno być realizowanych.

Przychylamy się także do przedmówców, jeżeli chodzi o kwestię tego zamkniętego wykazu miejsc, co może skutkować tak naprawdę nadmierną koncentracją ruchu turystycznego, a dodatkowo brak uwzględnienia w tym momencie sezonowości. Ja rozumiem, że ta ustawa przewiduje delegowanie szeregu kwestii doprecyzowujących do rozporządzeń, ale uważamy, że niektóre z tych kwestii powinny być już unormowane na gruncie ustawy, bo tak naprawdę nie wiemy, jak to będzie wyglądało dalej, jak to będzie później stosowane w praktyce.

Kwestia dostosowania tych programów do potrzeb uczniów. W tych przepisach, które są proponowane, jest napisane, że należy uwzględnić dostosowanie programu wycieczki do wieku i zainteresowań uczniów. My uważamy, że tam zabrakło jednej rzeczy w kwestii dostosowania też tych wycieczek do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dlatego że czasami – co też już było podnoszone na poprzednich posiedzeniach tej Komisji – bardzo często dzieci z niepełnosprawnościami są wykluczane z udziału w tego typu eventach, w tego typu wycieczkach. I tutaj – zaraz też będę mówił o finansowaniu – uważamy, że należałoby wprost zapisać, że w przypadku udziału dzieci z niepełnosprawnościami te finansowanie powinno być na wyższym poziomie, uwzględniającym specjalne potrzeby tego typu uczestników.

Kolejna kwestia to radykalne niedoszacowanie skutków finansowych i tutaj też to, co mówił pan poseł Józefaciuk – kwestia wynagrodzenia nauczycieli, którzy mieliby uczestniczyć w tych wycieczkach. To radykalne niedoszacowanie jest horrendalne, bo tak naprawdę ten projekt zakłada 15 mln zł, w trzech projektach po 5 mln zł, a jeżeli przeliczymy te koszty na liczbę uczniów, to tak jak podkreślało biuro ekspertyz sejmowych, te koszty mogą wynosić 3,5 mld zł, jeżeli uwzględnimy szkoły podstawowe i szkoły średnie, bądź 1,5 mld zł, jeżeli uwzględnimy tylko jeden rodzaj szkół. Zatem tu jak najbardziej powinny się odbyć trochę szersze konsultacje i powinno wyrazić stanowisko też Ministerstwo Finansów, czy w ogóle jest możliwość uwzględnienia tego kosztu budżetowego, bo – i tutaj też przedmówcy o tym wspominali – ten koszt tak naprawdę spadnie później na szkoły, które będą musiały się sądzić o dodatkowe środki ze względu na przekazanie zadań bez odpowiedniego finansowania.

Kolejna kwestia, która jest istotna i którą też już wcześniej podnosiłem na posiedzeniach tej Komisji, to jest zakaz przerzucania finansowania tego na rodziców, bo tak naprawdę wszyscy wiemy, jak wygląda finansowanie wycieczek szkolnych – niezależnie od poziomu, zawsze robili to tak naprawdę nasi rodzice, chociaż tak naprawdę wynika to bezpośrednio z przepisów oświatowych.

Kolejna kwestia, niezwykle istotna z punktu widzenia przedsiębiorców turystycznych – i tutaj też ukłony do Biura Ekspertyz sejmowych, które też to podnosiło – to jest to, co robi ministerstwo bardzo często przy tego typu projektach, czyli wyłączenia z kosztów kwalifikowanych tzw. marży organizatorów turystyki, kosztów wynagrodzenia pilotów, przewodników tego typu wycieczek, a są to istotne koszty związane z organizacją tego typu imprez turystycznych, bo to są imprezy turystyczne.

Kolejna kwestia to podział środków w ramach tego programu, który – także jak mówiło biuro ekspertyz sejmowych – może wskazywać, że małe szkoły będą wykluczone z tego programu. Należałoby się zastanowić, czy finansowania dla tego typu wyjść, wyjazdów, wycieczek nie zrobić na tej zasadzie, że będzie jakaś kwota stała, a później kwota uzależniona od ucznia, bo te szkoły, które mają mało klas bądź mało uczniów, mogą zostać z tego projektu wykluczone.

Profesjonalna organizacja i legalny rynek turystyczny – to poniekąd wynika z tego, co mówiłem przy klasyfikacji kosztów kwalifikowanych, ale chcemy uniknąć tej sytuacji, że cały ciężar związany z organizacją tego typu wycieczek spadnie na nauczycieli, którzy – tak jak też mówił pan poseł Józefaciuk – są niedofinansowani i dodatkowo cały czas nie została unormowana kwestia związana z wynagrodzeniem za godziny ponadnormatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Proszę zmierzać do konkluzji.

Prezes zarządu ESPT Łukasz Mikosz:

Jak najbardziej. Wpływ na rynek turystyczny, sezonowość i regiony, to też powiedziałem.

Tutaj jeden z panów posłów słusznie poruszył temat, żeby uwzględnić w tym projekcie kwestie tych małych wspólnot patriotycznych.

A końcówka, czyli te fundamentalne problemy legislacyjne, które widzimy w tym projekcie, to termin wejścia w życie – rozumiem, że może to zostało zmienione autopoprawką – kwestie tych ustaw, które już utraciły moc, a do których jest odniesienie, i kolizja numeracji projektowanego art. 74a.

Te wszystkie rzeczy ujęliśmy w opinii i w poprawkach, więc dziękuję. To wszystko z mojej strony.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. To wszystkie głosy, wszystkie osoby zapisane do dyskusji.

Poproszę jeszcze posła wnioskodawcę o podsumowanie.

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, panie ministrze, Wysoka Komisjo, chciałbym naprawdę bardzo podziękować za wszystkie głosy. Niektóre nieco kąśliwe, ale rozumiem, taki mamy klimat, jak mawiał klasyk. Chciałoby się, by o edukacji, o szkole, o wychowaniu rozmawiać bez polityki, ale rozumiem, że ten klimat temu przeszkadza.

Paniom, panom reprezentującym opozycję powiem w ten sposób, że ja z dużym szacunkiem podchodzę do projektów, które były realizowane, kiedy państwo odpowiadaliście. Uważam, że najlepsza szkoła to jest taka szkoła, która też czyni dobre rzeczy ponadczasowymi – to moim zdaniem wychowanie, kształcenie w duchu patriotycznym. Kształtowanie tego nowoczesnego patriotyzmu, o którym tu była mowa, a który będzie realizowany przez Program Kościuszkowski zawarty w tym projekcie, powinno nas łączyć. I bez względu na to, kto będzie rządził, wychowanie młodych Polaków w tym duchu jest pewnym zobowiązaniem wobec nas wszystkich. Myślę, że chcielibyśmy się go trzymać i myślę, że tu wiele głosów pozwala mieć nadzieję na takie podejście.

Trochę dotknęło mnie sformułowanie pana posła Dolaty – przepraszam, tu zrobię małą dygresję – o jakimś związku z ZSL. Powiem, panie pośle, w ten sposób. Kiedy ZSL kończył swój byt, ja miałem 11 lat, prezes Władysław Kosiniak-Kamysz – 8 lat, kolejny lider Polskiego Stronnictwa Ludowego pan minister Klimczak miał bodajże 10 lat, więc dzisiaj łączenie nas i Polskiego Stronnictwa Ludowego, i tych, którzy się podpisali pod tym, z ZSL jest bardzo, bardzo złe. To większe związki niż Krzysztof Paszyk, Władysław Kosiniak-Kamysz czy, nie wiem, Urszula Pasławska, ma Zbigniew Kuźmiuk. On był wiele lat w ZSL i to jest temat na rozmowę z nim, o tym, co go

łączyło z ZSL. Janusz Wojciechowski był w ZSL – też wasz człowiek. Tak więc myślę, że to nie jest naprawdę najlepszy kierunek.

Posel Zbigniew Dolata (PiS):

Ja proszę o sprostowanie, bo pan poseł nie zrozumiał. Ale ja was traktuję jako sojuszników.

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Właśnie to jest, pani poseł, wniosek. Ale ostatecznie pozytywne nastawienie u pana posła Zbigniewa Dolaty, za które bardzo dziękuję.

Miejmy, myślę, poczucie też materii, nad którą procedujemy, i miałbym taką prośbę, żeby mimo wszystko wyzbyć się uprzedzenia politycznego, spojrzeć na to, co jest istotą tego projektu.

Pani przewodnicząca, bardzo serdecznie dziękuję.

Oczywiście, szanowne panie posłanki, panowie posłowie, zwłaszcza reprezentujący opozycję, jesteście otwarci również na sugestie, na dzisiaj być może sceptyczne czy krytyczne uwagi. Zaczynamy pracę nad tym projektem, więc też o tym chciałbym powiedzieć i to zaznaczyć. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze o głos poprosił pan minister Henryk Kiepusa. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Henryk Kiepusa:

Pani przewodnicząca, szanowne panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo, odnosząc się do projektu tej ustawy w imieniu Ministerstwa Edukacji Narodowej, przede wszystkim dziękuję za tę poprawkę dotyczącą skreślenia Komisji Edukacji Narodowej, bo uważaliśmy ją rzeczywiście za zbędną, i dobrze, że tak się stało.

Natomiast przysłuchując się uważnie dyskusji, również nie ze wszystkimi głosami się zgadzam, ale myślę, że ta ustawa jest wsparciem dla Ministerstwa Edukacji Narodowej w dwóch bardzo dla wszystkich ważnych obszarach.

Mówię tutaj o budowaniu postaw patriotycznych, co jako ministerstwo realizujemy trzeci rok i za chwilę podam kilka przykładów albo nowych działań, albo takich, które, co podkreślam, są kontynuacją działań wcześniejszych.

I drugi obszar – o czym mówił pan poseł Paszyk, używając sformułowania „patriotyzm czasu pokoju” – czyli budowanie silnej polskiej gospodarki, a my jako Ministerstwo Edukacji Narodowej jesteśmy zaangażowani w to i odpowiedzialni za to, aby budować kadry dla tej polskiej gospodarki, realizując różne projekty w ramach kształcenia zawodowego, w tym m.in. projekty branżowych centrów umiejętności. To jest kontynuacja kilkuletnia, natomiast ja, jako sekretarz stanu w ministerstwie, od grudnia 2023 r. nadzoruję ten projekt, który został zrealizowany w całości. Z założonych 115 branżowych centrów powstało 124, co jest bardzo dobrym wynikiem i oczywiście wspaniałą bazą edukacyjną dla młodych Polaków, żeby tam budować bazę edukacyjną albo zmieniać kwalifikacje, jeżeli tego będzie potrzebowała sytuacja życiowa mieszkańców.

Również wprowadziliśmy ustawę o wojewódzkich zespołach koordynacji, która daje możliwość kreowania polityki kształcenia zawodowego marszałkom, samorządom województw, co jest bardzo ważne ze względu na różną specyfikę gospodarczą.

Wprowadziliśmy również wojewódzkie, czyli regionalne, listy zawodów preferowanych, zapewniając im finansowanie – była tylko krajowa. Również był to wniosek samorządów uwzględniający różną specyfikę gospodarczą regionów. To jeżeli chodzi o ten obszar, gdzie czujemy wsparcie i nacisk na przedmioty ścisłe, które są bardzo potrzebne w przyszłości dla polskiej gospodarki.

Jeżeli chodzi o postawy patriotyczne, nie ze wszystkimi głosami możemy się zgodzić. Tutaj w czymś wystąpieniu padło... w podstawach programowych dwa lata temu zamieściliśmy zapis zachęcający nauczycieli do nauki w szkołach o wydarzeniach lokalnych. Wszystkie wielkie, ważne wydarzenia historyczne są ważne, aby wiązać młodych ludzi z wydarzeniami historycznymi na swoim terenie, co jest bardzo ważne, jeżeli chodzi o budowanie tożsamości i postaw patriotycznych w swojej małej ojczyźnie.

Realizujemy i rozbudowujemy klasy mundurowe – mówię tutaj o współpracy z ministrem obrony narodowej, jeżeli chodzi o oddziały przysposobienia wojskowego. Ten program jest realizowany od kilku lat. Minister Kosiniak-Kamysz zdecydował się również na wprowadzenie w tych klasach, oddziałach przysposobienia wojskowego, profili o charakterze dronowym, co dzisiaj jest wymogiem, i to się już odbywa.

W ostatnim czasie we współpracy z ministrem spraw wewnętrznych i administracji uruchomiliśmy klasy o profilu mundurowym dedykowane też dla służb mundurowych Policji i Straży Granicznej. Łącznie w tej chwili w tych szkołach i w tych klasach mamy ok. 40 tys. młodych ludzi, którzy zakładają mundur, zakładają beret z orłem w koronie i pokazują swoje zainteresowanie tym obszarem wojskowości, patriotyzmu.

To są te działania, część działań, jakie podejmujemy, czy w obszarze szkolnictwa zawodowego, budując silną polską gospodarkę i kadry, jak również kontynuując wiele zadań skierowanych do młodzieży dotyczących postaw patriotycznych.

Również bardzo udanym projektem wprowadzonym dwa i pół roku temu jest projekt „Edukacja z wojskiem”, gdzie ok. 700 tys. młodych ludzi ze szkół podstawowych i średnich spotyka się z żołnierzami. W II czy III edycji wprowadziliśmy również przedstawicieli Centrum Weterana Działań Poza Granicami Państwa – to są nasi żołnierze, którzy uczestniczyli w misjach bojowych w Afganistanie czy Iraku – i cieszy się to bardzo dużym zainteresowaniem. Przez dwa i pół roku nie spotkałem się z ani jedną krytyczną uwagą, a często dla tych młodych ludzi, myślę, że dla dziewięćdziesięciu kilku procent, jest to pierwszy kontakt z polskim żołnierzem, z żołnierzem w mundurze Wojska Polskiego.

Tak więc te działania są kreowane i tę ustawę odbieramy jako wsparcie dla działań Ministerstwa Edukacji Narodowej. Pewnie będą prowadzone prace, jeszcze inne drobniejsze uwagi na dalszym etapie, jeżeli państwo tak zdecydują, ale na tę chwilę oceniamy ją pozytywnie i wnosimy o w przyszłości jej uchwalenie. Ale jeszcze się też do niej będziemy odnosić w drobniejszych szczegółach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu ustawy z druku nr 671.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego do projektu ustawy z druku nr 671.

Proponuję przejście do szczegółowego rozpatrzenia projektu. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę.

Informacja dla państwa posłów. Są poprawki zapowiedziane przez posła wnioskodawcę, trzy – zostały rozdane. I jest – sześć poprawek? – pięć poprawek zgłoszonych przez pana posła Józefaciuka.

Też prośba do Biura Legislacyjnego o ewentualną pomoc w umieszczeniu tych poprawek w druku, to znaczy o sygnalizowanie, kiedy ewentualnie poprawka powinna zostać rozpatrzona.

W takim razie przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia.

Mamy tytuł ustawy i jest propozycja nadania nowego brzmienia. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, dziękuję bardzo. Naszym zdaniem tytuł powinien zostać sformułowany w taki sposób, żeby albo to by było: „ustawa o wychowaniu patriotycznym”, albo „ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw”. Powinniśmy dokonać wyboru, żeby to nie brzmiało tak, jak zostało zaproponowane w poprawce, czyli „ustawa o wychowaniu patriotycznym oraz zmianie niektórych innych ustaw”, tylko żeby zdecydować: albo „ustawa o wychowaniu patriotycznym” i koniec, albo „ustawa o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw”.

To wynika z zasad techniki prawodawczej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Stanowisko ministra?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Stanowisko pozytywne do pierwszej propozycji – o wychowaniu patriotycznym.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł wnioskodawca?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Przychylam się też, bliższy jest mi wariant tytułu „ustawa o wychowaniu patriotycznym”.

Legislator Jakub Krowiranda:

To poprosimy posła wnioskodawcę o korektę poprawki na piśmie. Dziękuję.

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Dobrze, dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo proszę o przedstawienie korekty na piśmie.

Czy jest sprzeciw wobec... Właściwie to nie musielibyśmy głosować, ponieważ tytuł „o wychowaniu patriotycznym”...

Legislator Jakub Krowiranda:

Musimy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Aha, w projekcie jest „zmieniająca niektóre ustawy”.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Głosować nie – „czy jest sprzeciw?”.

Legislator Jakub Krowiranda:

Spytać: „czy jest sprzeciw?”

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, i tak tytuł zaproponowany w bazowym druku jest nieprawidłowy pod kątem zasad techniki prawodawczej, więc należałoby go zmienić. Zmiana, która została uzgodniona, będzie już zgodna z zasadami, więc w zasadzie jest to poprawka techniczna.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze. Czyli, czy jest sprzeciw wobec wprowadzenia poprawki, aby tytuł ustawy to było „ustawa o wychowaniu patriotycznym”? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła tytuł.

Art. 1. Zdanie wstępne. Czy są uwagi biura? Minister?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Przepraszam, bo...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czy są uwagi do art. 1 do zdania wstępnego?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Pozytywnie, nie ma uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie ma uwag. W takim razie zdanie wstępne rozpatrzone.

Przechodzimy do zmiany nr 1. Biuro?

Legislator Jakub Krowiranda:

Tu jest poprawka pana posła Józefaciuka. Poprawka nr 6.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie pośle, proszę o przedstawienie poprawki.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Serdecznie dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, wychowanie patriotyczne nie powinno być utożsamiane z jedną interpretacją historii, kultury lub postaw obywatelskich. Dlatego poprawka wzmacnia zgodność projektu z konstytucyjną wolnością sumienia i przekonań oraz chroni nauczycieli i szkoły przed oczekiwaniem realizowania jednej narracji światopoglądowej. Można tutaj też dzięki temu dorzucić lokalny patriotyzm. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Stanowisko ministra?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Polskie dziedzictwo kulturowe jest bardzo szerokim pojęciem, które raczej obejmuje to wszystko, więc stanowisko negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Stanowisko negatywne. W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Józefaciuka? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Poczekamy na pana posła. Jeszcze nie zamknęłam głosowania, więc można zagłosować.

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Już, panie pośle?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Proszę o wyniki głosowania.

Posel Andrzej Kryj (RozwojPlus):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Głosowało 21 posłów. Za – 1, przeciw – 20, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała rekomendacji Komisji.

Biuro Legislacyjne.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Wniosek mniejszości poproszę.

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, mamy jeszcze uwagę czysto językową. Nasi językoznawcy zaproponowali tutaj w środku preambuły zmianę szyku zdania, tak żeby ono brzmiało: „(...) miłości Ojczyzny i poświęcenia dla niej (...)”.

To jest tylko zmiana językowa – jeżeli ze strony wnioskodawcy i ministerstwa byłaby zgoda, to poprawimy to na upoważnieniu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wnioskodawca?

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Tak, zgoda.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ministerstwo?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Pozytywnie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła zmianę nr 1, z uwagą Biura Legislacyjnego. Zmiana nr 2. Biuro? Nie ma uwag?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, do zmiany nr 2, ponieważ ona dotyczy kilku punktów...

Do lit. e do pkt 17b językoznawcy zaproponowali doprecyzowanie językowe. Jeżeli byłaby zgoda, to też moglibyśmy wprowadzić taką zmianę. Mianowicie brzmienie pkt 17b byłoby następujące: „umożliwianie uczniom uczestnictwa w procesie nauczania przez doświadczenia, eksperymenty i praktyczne zastosowanie wiedzy;”. Jeżeli całość to za dużo, to przynajmniej żeby „umożliwianie”, bo tak jak jest w pkt 17a, proszę zobaczyć, jest to „zachęcanie uczniów”, więc nie jest to jednorazowe „umożliwienie”, tylko stałe „umożliwianie” uczniom uczestnictwa.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Myślę, że dla mnie byłoby to dobre sformułowanie, ale muszę zapytać wnioskodawcę i ministra. Zgoda? Zgoda, panie ministrze?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Tak, nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze, czyli w takim razie czy jeszcze jakieś uwagi do zmiany nr 2?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie ma. Stwierdzam, że zmiana nr 2, z uwagą biura, została rozpatrzona.

Zmiana nr 3. Jest poprawka? Poprawka pana posła Józefaciuka. Bardzo proszę.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Serdecznie dziękuję. To jest poprawka nr 3, pani przewodnicząca.

Projekt nakazuje wszystkim szkołom ponadpodstawowym prowadzenie klubów bez uzależnienia tego obowiązku od zainteresowania uczniów, dostępnej kadry czy też wyposażenia i finansowania. Dlatego moja poprawka pozostawia decyzję szkole, a zajęcia prowadzone przez nauczyciela nakazuje wliczać albo do pensum, albo oznaczać jako godziny nadwymiarowe. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, opinia?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Wnioskodawcy pewnie... nie wiem, jaka opinia, ale nasza negatywna.

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Też negatywna.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

A dlaczego?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Biuro?

Legislator Jakub Krowiranda:

Ma charakter merytoryczny.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki. Mamy 19 głosów. 1 głos za, przeciw – 16, 2 głosy wstrzymujące. Poprawka nie uzyskała większości.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Mam pytanie, jeśli można?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Mam pytanie do wnioskodawców. Jak państwo sobie wyobrażają stworzenie obowiązkowych klubów inżynierskich w każdej szkole ponadpodstawowej? Ponieważ ta ustawa tylko nakłada obowiązek, natomiast państwo nie mówią, kto, w jakim wymiarze, kto ponosi koszty.

W ogóle ustawa jest tak naprawdę mydłem i powidłem i nie powinna być w ogóle rozpatrywana na tym projekcie ustawy. To, co mówił ostatni przedstawiciel strony społecznej, to jest clou opinii o tej ustawie. To jest bubel prawny, który absolutnie nie powinien być przez nas rozpatrywany. W tej chwili uprawiacie tylko i wyłącznie propagandę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie pośle, jest pan doświadczonym posłem. Jeżeli pan tak uważał, trzeba było złożyć wniosek o odrzucenie albo w tej chwili złożyć poprawkę. To są zadania posła. Wypowiadanie opinii to w pierwszym czytaniu, teraz poprawki.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Pani przewodnicząca, zgłaszałem się do głosu, ale pani już zakończyła możliwość zabierania głosu przez posłów, dlatego mówię to w tej chwili.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ani ja, ani prezydanci nie zauważyli pana zgłoszenia, więc proszę następnym razem zgłaszać się skutecznie.

Czy są inne uwagi? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana nr 3 została rozpatrzona.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie, jeszcze nie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Zmiana nr 4.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jeszcze, przepraszam, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak, szanowni państwo, do zmiany nr 3 do ust. 2 mamy propozycję językową, aby wyrazy na końcu „zainteresowania uczniów” zapisać tak: „oraz konieczność zapewnienia różnorodnych form prowadzenia zajęć oraz przekazania pełnej informacji o zawodach związanych z przedmiotami ścisłymi”. To jest pewna formuła, której się używa w przepisach upoważniających do wydania aktu wykonawczego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ministerstwo, wnioskodawca. Za? Przeciw?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Za – może być.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Doprecyzowanie, tak że nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli mogę stwierdzić, że zmiana nr 3 została przez Komisję rozpatrzona, z tą uwagą językową. Zmiana nr 4.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jest poprawka pana posła.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł. Nie, do zmiany nr 4?

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, jest poprawka pana posła Józefaciuka. To jest poprawka nr 1.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Tak, to jest poprawka nr 1.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Poprawka nr 1 – nie mam tutaj doprecyzowane, że to jest... A, pkt 4, tak. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Serdecznie dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, tutaj jeszcze wprowadzam dodatkową poprawkę do poprawki, to znaczy wykreślam oczywiście Komisję Edukacji Narodowej w obydwu miejscach z tej poprawki.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale to nie jest ta poprawka.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

To jest ta poprawka. W pkt 3 i w pkt 5 poprawki nr 1. Tam jest tekst o Komisji Edukacji Narodowej, więc wykreślam po prostu Komisję Edukacji Narodowej, żeby poprawka była spójna z projektem, bo później KEN zostanie usunięta.

Natomiast projekt ustanawia obowiązek organizowania wycieczek, a organom centralnym przekazuje wpływ na ich miejsca, czas i program. Poprawka pozostawia decyzję szkole, nadaje wykazom charakter rekomendacyjny oraz chroni nauczyciela i dyrektora przed negatywnymi konsekwencjami braku wyjazdu, gdy nie ma środków, kadry lub bezpiecznych warunków. Tak więc to jest dla zabezpieczenia nauczyciela i kadry. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne?

Legislator Jakub Krowiranda:

Do samej poprawki nie mamy uwag. Mamy takie uwagi do tekstu. W ust. 1 wydaje się, że pomiędzy wyrazami „demokratycznymi i modernizacyjnymi”... i tutaj jest „oraz materialnym”, wydaje się, że powinno być „lub” tak jak w ust. 4.

I jeszcze językoznawcy w ust. 3 proponują, żeby wyrazy „mając na celu zapewnienie upowszechniania” zastąpić wyrazami „mając na celu upowszechnienie polskich tradycji”.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo.

Legislator Jakub Krowiranda:

I jeszcze...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł.

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Jeszcze Biuro jest.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

To znaczy, może najpierw poprawka, a jeżeli my możemy nasze uwagi do treści po rozpatrzeniu poprawki.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze. Pan poseł Piontkowski.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Mam znowu pytanie do wnioskodawców. Dlaczego państwo wstawili obowiązkowe wycieczki do przedsiębiorstw w szkołach ponadpodstawowych?

Jak kojarzę praktykę, to do przedsiębiorstw, kiedyś mówiło się do „zakładów pracy”, chodziły raczej dzieci ze szkoły podstawowej, i to raczej z wczesnych klas szkoły podstawowej. Jaki chcecie osiągnąć efekt kilkugodzinną wycieczką do jakiegokolwiek zakładu pracy? To po prostu jest chore. To, co proponujecie w tym projekcie ustawy, jest po prostu chore. Nie macie pojęcia o funkcjonowaniu systemu oświaty i proponujecie ustawę, która nie rozwiązuje żadnego problemu, i wprowadzacie tylko zupełnie niepotrzebny chaos. Wyjaśnijcie, co chcecie osiągnąć poprzez wycieczki uczniów szkół ponadpodstawowych do przedsiębiorstw.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, było pierwsze czytanie i można było zadać te pytania.

Rozumiem, że jest ważne pytanie i poseł wnioskodawca odpowie.

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Ja odpowiem, bo tu w panu ministrze buzuje jakaś złość. Myślę, że to nie jest wskazane.

Mamy w Polsce, jak ona długa i szeroka, mnóstwo przykładów polskiego sukcesu gospodarczego – wspaniałych, rozwijających się firm, dających zatrudnienie, dających pracę, inwestujących również w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu w różne inicjatywy społeczne, pokazujących, panie ministrze, polski sukces, który można przeciwstawić czemuś, co jeszcze pana pokolenie, moje pokolenie, wiązało z jakimś kompleksem, że polskie gorsze, że ten polski sukces gospodarczy jest gorszy niż niemiecki, duński, amerykański.

Ja się panu dziwię, że pan nie widzi, co można osiągnąć w edukacji młodego człowieka, pokazując, jak można osiągać sukces pracą, dążeniem do tej pracy, konsekwencją, dążeniem do celu, zdobywaniem wiedzy. To ja się dziwię, że pan nie wie, jaki cel można osiągać takimi wizytami. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Myślę, że wszystkie wątpliwości zostały wyjaśnione.

Mamy do przegłosowania poprawkę pana posła Józefaciuka, mam jednak pytanie do Biura Legislacyjnego. Ponieważ ta poprawka rzeczywiście składa się z dwóch punktów: pkt 1 dotyczy pkt 4, a na samym dole mamy: „skreśla się pkt 8”, który nie dotyczy jakby... on dotyczy zadań powiatowej rady oświatowej, więc mam tutaj jakąś wątpliwość. Proszę o wyjaśnienie.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, w obecnym brzmieniu zaproponowanym w druku nr 671, art. 28c w ust. 2 mówi o tym, że „Szkoła podstawowa dla dzieci i młodzieży jest obowiązana do zorganizowania dla uczniów kształcących się w tej szkole wycieczek do miejsc określonych przez organy wskazane w art. 78”, i właśnie w pkt 8 jest zmiana w art. 78, w której dodaje się ust. 2a i 2b, która, jak rozumiem, ma określać, że to powiatowe rady oświatowe będą określać miejsca wycieczek dla klas I–III, a wojewódzkie – dla klas IV–VIII.

Tak więc rozumiem, że jeżeli pan poseł w swojej poprawce zmienia to rozwiązanie i w jakiś inny sposób kształtuje określanie wycieczek, to również rezygnuje z dodania nowych kompetencji powiatowym i wojewódzkim radom, dlatego skreśla pkt 8.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli trzeba te dwie...

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Łącznie.

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, razem...

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jako jedną, tak.

Legislator Jakub Krowiranda:

...to jest jedna poprawka.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...głosować łącznie. W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki pana posła Józefaciuka? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o wyniki głosowania. 17 głosów. Nikt nie głosował za, przeciw głosowało 15 osób, wstrzymały się dwie osoby. Poprawka nie uzyskała większości...

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Wniosek mniejszości poproszę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...została odrzucona. I mogę stwierdzić, że zmiana...

A, teraz Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak. Szanowni państwo, do zmiany nr 4 tak jak już mówił mój kolega, w ust. 1 proponowana byłaby zmiana spójnika „oraz” na spójnik „lub” tak jak to jest w ust. 4.

Na końcu, tam gdzie mamy wyrazy „a także jednostek wojskowych”, językoznawca proponuje dodać wyraz „do” – „do jednostek wojskowych”.

Co do ust. 2 mieliśmy pytanie. Czy te miejsca, o których mowa w ust. 2, to też są miejsca związane z polskimi tradycjami wolnościowymi, demokratycznymi i modernizacyjnymi, czy ma to pozostać w ten sposób, jak jest zaproponowane w projekcie, że są to po prostu miejsca, więc organy, które będą określać te wycieczki, same będą decydować, jakie to będą miejsca? Ponieważ w tej chwili jest to niekonsekwentnie.

W ust. 3 językoznawca proponuje zmianę wyrazów „mając na celu zapewnienie upowszechniania (...)” na po prostu „mając na celu upowszechnianie polskich tradycji wolnościowych”.

Ust. 4, patrząc na kolejność ustępów, do których się odsyła, powinien być na samym końcu tego przepisu, teraz jako ust. 8, czyli liczba ustępów nie uległaby zmianie.

W ust. 5, jak również w ust. 4 – nawet jeżeli on byłby przeniesiony, jeżeli przejdzie poprawka skreślająca pkt 6 o Komisji Edukacji Narodowej – należałoby dokonać korekty, chyba polegającej na wykreśleniu wyrazów „po zasięgnięciu opinii Komisji Edukacji Narodowej”.

I w obecnym ust. 4 językoznawca proponuje, aby zapisać nie „przy ustaleniu liczby (...)”, tylko „przy ustalaniu liczby i określaniu miejsc wycieczek”.

Natomiast jeżeli chodzi o treść ust. 6 i 7, proponuje zastąpić wyrazy „bezpieczeństwo (...)” i „potrzebę zapewnienia (...)” frazą „uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa uczniów

i niezakłóconego funkcjonowania jednostek wojskowych”, i odpowiednio w ust. 7 „przedsiębiorstw”. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Mam pytanie. Które z tych uwag są uwagami językowymi... Może inaczej, co trzeba by było wprowadzić w formie poprawki?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak naprawdę to konsekwencje do skreślenia pkt 6. Należałoby określić, czy skreślenie wyrazów „po zasięgnięciu opinii Komisji Edukacji Narodowej” mogłoby zostać dopisane do poprawki skreślającej pkt 6 jako konsekwencja, bo to już przekraczałoby nasze upoważnienie.

Do ust. 2, do określenia kwestii miejsc, ale to zgodnie z wypowiedzią wnioskodawcy, jeżeli by była taka konieczność, to również wymagałoby poprawki.

Natomiast reszta to są kwestie legislacyjne i językowe.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Stanowisko wnioskodawcy?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Jestem gotowy przychylić się do tych sugestii, które zostały wskazane przed chwilą.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ministerstwo?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepus:

Nie mamy uwag do propozycji Biura.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

A do zmiany nr 4?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepus:

Również nie mamy uwag... Prosiłbym o przypomnienie zmiany nr 4, bo było teraz kilka.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie, to całość, całość zmiany nr 4. Rozumiem, że całość zmiany nr 4 jest akceptowana przez ministerstwo?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepus:

Tak, bez uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie, żeby uporządkować: językowe – zgoda; poprawki – pan wnioskodawca przygotowuje te dwie poprawki dotyczące Komisji Edukacji Narodowej plus poprawka dotycząca doprecyzowania miejsc wycieczek.

I jeszcze uwaga Biura.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Co do miejsc, to oczywiście, jeżeli jest taka wola, bo zaznaczam, że jeżeli tam dookreślimy, że to mają być miejsca związane z polskimi tradycjami wolnościowymi, demokratycznymi i modernizacyjnymi i dziedzictwem narodowym, to to troszeczkę zawęzi możliwość wskazywania i organizowania tego typu wycieczek, więc jest to kwestia merytoryczna. To w zależności, jak wnioskodawca chce to dookreślić.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie...

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

To znaczy, na pewno nie chcielibyśmy zawęzić.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli zostawiamy tak, jak jest, ewentualnie zastanowicie się państwo w drugim czytaniu, tak?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Tak jest.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Natomiast Komisję Edukacji Narodowej dopisałibyśmy do skreślenia pkt 6. A uwagi językowe?

Legislator Jakub Krowiranda:

Co do językowych jest.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Zgoda. Z taką właśnie rekomendacją Komisja rozpatrzyła zmianę na 4.

Zmiana nr 5. Czy są jakieś poprawki?

Legislator Jakub Krowiranda:

Poprawka pana posła.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pan poseł Józefaciuk.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Tak, to jest poprawka nr 4. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, projekt pozwala ministrowi określić nie tylko warunki, ale również sposób realizacji zajęć i konkretne metody pracy. Poprawka zachowuje możliwość wspierania metod eksperymentalnych, ale pozostawia nauczycielowi wybór metody odpowiedniej dla uczniów do celów kształcenia i rzeczywistych warunków szkoły, zgodnie z art. 12 ust. 2 Karty nauczyciela. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. W takim razie rekomendacja ministra?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Negatywna opinia.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wnioskodawca?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Również negatywnie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania.

19 głosów zostało oddanych. Za – 2 głosy, przeciw – 15, wstrzymały się 2 osoby. Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała większości.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Zgłaszam wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie, bardzo proszę, czy są jeszcze jakieś uwagi językowe? Biuro.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jedna drobna do lit. b do tiretu drugiego – tam gdzie jest lit. g – aby zapisać na końcu: „procesu projektowania inżynierskiego w odniesieniu do projektowania eksperymentalnych zajęć lekcyjnych”.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli jest zgoda. W takim razie zmiana nr 5 została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany nr 6. Tutaj mamy propozycję skreślenia pkt 6 wraz z konsekwencjami, czyli z tą zmianą w obecnym pkt 4 w zmianie nr 4.

Bardzo proszę, Biuro.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jeszcze zwracamy uwagę, że należy skreślić art. 6 – też takiej korekty można dokonać na poprawce – ponieważ on mówił o tym, że tworzy się Komisję Edukacji Narodowej.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Poproszę posła wnioskodawcę o uzupełnienie poprawki.

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Dobrze.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie, czy jest sprzeciw wobec skreślenia zmiany nr 6 wraz z konsekwencjami?

Nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana nr 6 została skreślona.

Teraz przechodzimy do zmiany nr 7. Czy są uwagi do zmiany nr 7?

Mam tu jeszcze jakąś poprawkę nr 5, ale rozumiem...

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Ona została wycofana przeze mnie, pani przewodnicząca...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wycofana.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

...bo to było do Komisji Edukacji Narodowej, tak więc wycofane.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze. Czyli do zmiany nr 7 nie mamy. Panie ministrze, jakieś uwagi? Wnioskodawca nie ma?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Nie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Zmiana nr 7 została rozpatrzona.

Zmiana nr 8.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie ma uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Nie ma uwag. Panie ministrze? Wnioskodawca? Zmiana nr 8 została rozpatrzona.

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Nie ma uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Art. 2. Pan poseł Józefaciuk, bardzo proszę.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Serdecznie dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, to jest poprawka nr 2 w moim pakiecie.

Uzasadnienie projektu zapowiada dodatkowe wynagrodzenie nauczycieli uczestniczących w wycieczkach, lecz część normatywna w ogóle go nie ustanawia. Poprawka wprowadza zgodę na wyjazdy wielodniowe, nocne i w dni wolne, ewidencję rzeczywistego czasu pracy, prawo do odpoczynku, odrębne wynagrodzenie za dodatkową opiekę oraz ochronę przed konsekwencjami odmowy. Uwzględnia także uchwałę Sądu Najwyższego z 26 lutego 2025 r., zgodnie z którą praca ponad normę z art. 42 ust. 1 Karty nauczyciela jest pracą nadliczbową w rozumieniu Kodeksu pracy. Poprosiłbym przy odrzuceniu o merytoryczną odpowiedź, dlaczego ewentualnie ministerstwo się nie zgadza. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Teraz jeszcze mam pytanie do Biura Legislacyjnego, bo art. 2 ma dwa punkty. Możemy go łącznie, czy...

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Możemy łącznie.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W całości, tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W całości. W takim razie najpierw poprawka, a potem rozpatrzenie całego artykułu.
Stanowisko ministra w sprawie poprawki?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Stanowisko negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wnioskodawca?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

W takim razie przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem poprawki?
Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania.

Oddano 18 głosów. 2 głosy za, 15 przeciw, 1 wstrzymujący się. Poprawka nie uzyskała większości.

Poseł Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Oczywiście zgłaszam jako wniosek mniejszości.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wobec braku uwag do... A, są uwagi. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, dwie kwestie do zmiany nr 2.

W ust. 8a – żeby tam była ciągła numeracja, czyli „dofinansowuje się:” i pkt 1 – centralne programy, pkt 2 – szkolenia dla nauczycieli, pkt 3 – zadania.

I w pkt 2 zamiast wyrazów „w przedmiotach”, to „z przedmiotów”. To kwestia typowo językowa.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Bez uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bez uwag, czyli jest zgoda. Nie słyszę też sprzeciwu po stronie wnioskodawców. Stwierdzam, że art. 2 został rozpatrzony, wraz z uwagami Biura Legislacyjnego.

Art. 3. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Marcin Komosa:

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Szanowni państwo, 4 czerwca 2025 r. pani minister Hanna Wróblewska skierowała stanowisko dotyczące tego artykułu do Wysokiej Komisji, wskazując na to, że cele Programu Kościuszkowskiego są zbieżne z obecnymi celami programu „Patriotyzm jutra” prowadzonego przez Muzeum Historii Polski z inicjatywy ministra Ujazdowskiego. Od 20 lat ten program działa pod własną marką i z perspektywy ministerstwa nie ma za bardzo uzasadnienia, dlaczego miałyby zmieniać swoją nazwę po 20 latach, kiedy jest już dosyć znany i rozpropagowany. Zwłaszcza, że jego tytuł „Patriotyzm jutra” też jest tytułem, który dużo mówi o jego celach.

A drugą kwestią, która pojawia się w uzasadnieniu do ustawy, jest wprowadzone ograniczenie programu proponowanego w art. 3 wyłącznie do organizacji pozarządowych. One stanowią 60% beneficjentów programu „Patriotyzm jutra”, natomiast 40% to są instytucje kultury samorządowe,

dlatego dla ministerstwa bardzo ważne jest także to, żeby samorządowe instytucje kultury mogły brać udział w tym programie.

To są nasze uwagi zgłoszone, tak jak mówię, w 2025 r.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Stanowisko wnioskodawcy?

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ministerstwa?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Również negatywne.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale negatywne do tego artykułu, do tej zmiany, czy negatywne do wypowiedzi przedstawiciela ministerstwa kultury? Ponieważ teraz muszę wiedzieć, czy mam głosować ten artykuł, czy nie.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Negatywne co do treści wystąpienia, bo – z tego co czytałem w uzasadnieniu – nie ma w założeniach ani w ustawie zastąpienia jednego programu drugim. Tak więc państwo posłowie będą decydować o ostatecznym kształcie ustawy. Jest mowa o przyszłym projekcie Programu Kościuszkowskiego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli rozumiem, że ministerstwo edukacji popiera ten zapis, który jest w tej chwili. I wnioskodawca. Czy jest... Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

My mamy jeszcze do tego artykułu kwestie legislacyjne.

W ust. 4 proponowalibyśmy zapisać: „mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniego wsparcia inicjatyw”.

W zakresie art. 37g – aby wyraz „umowy” przenieść po wyrazach „realizującymi przedsięwzięcia”.

I w ust. 2 – aby wyrazy „zadania” i „zadań” zastąpić wyrazami „przedsięwzięcia w ramach programu”, ponieważ z początku tego przepisu wynika, że są to przedsięwzięcia, a nie zadania w ramach programu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Piontkowski.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Państwo na mocy ustawy ustanawiają program wsparcia finansowego, który jest tożsamy z programem „Tożsamość jutra”.

Mam tylko pytanie do przedstawiciela ministra kultury. Czy program... tożsamość, tak?

Głos z sali:

Patriotyzm.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

..., „Patriotyzm jutra” był ustanowiony na mocy uchwały rządowej bądź ministerstwa, czy jest to również na mocy ustawy? I jak można pogodzić dwa niemal identyczne programy, ale każdy z nich funkcjonujący na zupełnie innej podstawie prawnej? Jak państwo oceniają taki sposób procedowania i wprowadzania tego typu pomysłów?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję.

Zastępca dyrektora departamentu w MKiDN Marcin Komosa:

Ja tylko mogę powiedzieć, że program „Patriotyzm jutra” działa na zasadzie programów własnych Muzeum Historii Polski. Uzyskuje dofinansowanie z dotacji celowej ze strony Ministerstwa

Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W tym roku ta dotacja na dwie ścieżki programowe wyniosła 6,5 mln zł.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dobrze, dziękuję za te wyjaśnienia.

Czy wnioskodawca, czy minister wycofują się z tego, żeby umieścić ten program w ustawie, czy...

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Pani przewodnicząca, nie widzę kolizji między jednym projektem a drugim, więc myślę, że Program Kościuszkowski na tę chwilę może zostać, a dalej będzie procedowany w kolejnych krokach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Czy inne uwagi? Nie ma. Rozumiem, że uwagi Biura Legislacyjnego zostały zaakceptowane przez ministerstwo, tak?

Panie ministrze, językowe propozycje Biura Legislacyjnego?

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Przyjmujemy, nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo dziękuję. W takim razie stwierdzam, że art. 3 został rozpatrzony.

Art. 4. Biuro, bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego została uchylona ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, więc trzeba by było znaleźć odpowiednie odesłanie merytoryczne w nowej ustawie, czego biuro samo z siebie nie może zrobić. Albo skreślić art. 4, bo on trafi w próżnię, dlatego że nie ma takiej ustawy.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To może propozycja skreślenia tego artykułu, a w drugim czytaniu dodania...

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

I za taką propozycją byśmy optowali.

Legislator Jakub Krowiranda:

To potrzebna jest poprawka.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To poproszę o przygotowanie poprawki, dobrze?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Dobrze.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czy jest sprzeciw wobec skreślenia art. 4? Nie słyszę. Stwierdzam, że art. 4 został skreślony.

Art. 5. Jakież uwagi, Biuro Legislacyjne?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak, szanowni państwo, w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych jest już art. 74a, więc należałoby oznaczyć tę jednostkę – co my też możemy zrobić – jako art. 74b.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Myślę, że ministerstwo się zgodzi i wnioskodawca się zgodzi.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Porządkujący charakter – za.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

OK. Czyli zmieniamy na 74b. Nie widzę innych uwag. Art. 5 został rozpatrzony.

Art. 6 skreśliśmy w poprawce skreślającej zmianę nr 6.

Art. 7. Biuro.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, dwie kwestie.

Co do daty, trzeba by było złożyć poprawkę zmieniającą rok 2025 na inny rok określony.

I w związku z tym, że 1 marca 2026 r. zmieniły się zasady techniki prawodawczej, to ten przepis powinien znaczyć dokładnie to samo, ale teraz brzmienie jest od drugiej strony: „Dotychczasowe przepisy wykonawcze tracą moc z dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie (...) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”. I trzeba określić tę datę jednak nie później niż do którego dnia.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Myślę, że ponieważ jest poprawka nr 8, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r., trzeba by tutaj też te przepisy zmienić, czyli dać datę albo 1 stycznia 2027 r., albo 1 stycznia 2028 r.

Teraz pytanie do wnioskodawcy i do biura, która data tu powinna zostać?

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

1 stycznia...

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

A tu...

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Tak jak w poprawce.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale poprawka jest do art. 8 i mamy w tej poprawce dwie daty: „Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 z wyjątkiem art. 2” – czyli artykułu dotyczącego zmian w Karcie Nauczyciela – „które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.”.

I teraz mamy art. 7, który dotyczy przepisów wykonawczych, więc bardzo proszę ministerstwo i wnioskodawcę o określenie, jaka data ma być w art. 7.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Jeżeli mamy przystąpić do realizacji założeń ustawy, jeżeli ona wejdzie w życie, to do wejścia w życie ustawy wskazana jest data 1 stycznia 2027 r., natomiast co do drugiej części związanej z dofinansowaniem kształcenia – 1 stycznia 2028 r.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ale to nie o to chodzi, panie ministrze. Chodzi o art. 7, gdzie mamy, do kiedy obowiązują przepisy wykonawcze stare, a kiedy wchodzi w życie przepisy wykonawcze nowe.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Bardzo proszę, pan dyrektor Kacper Lawera.

Dyrektor Departamentu Komunikacji Ministerstwa Edukacji Narodowej Kacper Lawera:

To znaczy, w ocenie ministerstwa to jest projekt poselski. W ocenie ministerstwa w ogóle ten art. 7 wymuszałby na ministerstwie wydanie nowych rozporządzeń dotyczących kształcenia i podstaw programowych. W związku z tym tu w ogóle, w ocenie ministerstwa, w tym brzmieniu i tak to powinno podlegać dalszym ustaleniom, w kolejnym czytaniu na przykład, bo po prostu stanowisko ministerstwa jest następujące, że wydajemy teraz podstawy programowe na podstawie bieżących przepisów i nie chcemy... A jeśli już miały być wydawane, to powinny wygasnąć 31 sierpnia 2027 r., jeśli taka byłaby wola oczywiście Komisji i Sejmu. Na pewno nie w styczniu, bo podstawy programowe są na cały rok szkolny.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czyli mamy dwie możliwości. Proszę tutaj i pana ministra, i wnioskodawców o określenie, czy wykreślamy art. 7, czy wstawiamy datę 31 grudnia 2027 r.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Wykreślić art. 7 to ustawa nie wejdzie w życie – to będzie najlepsze rozwiązanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Ja proponuję skreślenie art. 7. Czy jest zgoda wnioskodawcy?

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Tak.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie, przepraszam...

Posel Elżbieta Gapińska (KO):

Biuro Legislacyjne jeszcze.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jest Biuro, bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, zwracamy uwagę, że jeżeli państwo skreślą w ogóle art. 7 bez określenia daty, to rozporządzenie prawdopodobnie upadnie z dniem wejścia w życie ustawy, czyli 1 stycznia 2027 r., a jak rozumiem, stronę rządową tego właśnie państwo chcielibyście uniknąć, bo one są wydawane na cały rok, więc chcielibyście państwo dokończyć ten rok szkolny, który się zacznie, na starej zasadzie. Wtedy, wydaje się, że najbardziej racjonalna jest data 31 sierpnia 2027 r., przy tym założeniu, że przez te osiem miesięcy będzie obowiązywało stare rozporządzenie. Pytanie, czy wtedy da się wykonać przepisy ustawy, ale tego nie wiem.

Sekretarz stanu w MEN Henryk Kiepusa:

Jeszcze potrzebujemy chwili, pani przewodnicząca.

Dyrektor departamentu w MEN Kacper Lawera:

Pani przewodnicząca, tutaj podtrzymujemy swoje uwagi. Ministerstwo oczywiście stoi na stanowisku, że wydajemy nowe podstawy programowe w obecnych rozwiązaniach prawnych. Natomiast tam jest przyjęta wcześniejsza zmiana – jeśli byłaby przyjęta w tym brzmieniu, to chcielibyśmy, żeby tutaj przynajmniej zmienić w art. 7 na 31 sierpnia 2027 r., tak żeby zachować ciągłość.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Wnioskodawca zgadza się z datą?

Posel Krzysztof Paszyk (KP):

Zgadzam się.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To proszę przygotować poprawkę. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki, aby w art. 7 data była 31 sierpnia 2027 r.? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że art. 7 został rozpatrzony.

Art. 8.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Chciałbym zgłosić poprawkę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To w takim razie mamy dwie poprawki. Ja nie mam poprawki pana posła.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Właśnie napisałem i wręczę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To może ja najpierw przeczytam poprawkę, która już została złożona.

Art. 8 otrzymuje brzmienie: „Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.”.

Pan poseł. Proszę przeczytać swoją poprawkę, a Biuro proszę o rozstrzygnięcie, która będzie głosowana jako pierwsza.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

W art. 8 zmienia się wyrazy „1 września 2025 r.” na „1 września 3025 r.” oraz „1 stycznia 2025 r.” na „1 stycznia 3025 r.”.

Jako uzasadnienie: poprawka daje czas szkołom na dostosowanie się do zmian. Dziękuję.

Głos z sali:

4025?

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Trzy tysiące, nie cztery.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Biuro.

Legislator Jakub Krowiranda:

W związku z tym, że poprawka pani przewodniczącej nadaje...

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Nie, to jest posła Paszyka.

Legislator Jakub Krowiranda:

...pana posła Paszyka, przepraszam, nadaje brzmienie całemu art. 8, to jest dalej idąca poprawka i to należy głosować w pierwszej kolejności. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawki pana posła Paszyka? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że poprawka pana posła Paszyka została przyjęta.

Mogę tak? Biuro, zgadza się?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie projektu ustawy.

Czy jest sprzeciw wobec...

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

A co z moją poprawką?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Jako dalej idąca została przyjęta...

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Z chęcią bym zgłosił jako wniosek mniejszości.

Głos z sali:

Ale naprawdę, serio?

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

To już nie będę komentować.

Głos z sali:

To już nawet śmieszne nie jest.

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...treści poprawki pana posła. Każdy jest z nas...

Posel Marcin Józefaciuk (niez.) – spoza składu Komisji:

Dziękuję za brak komentarza.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...dorosły i myślę, że bierze odpowiedzialność za swoje czyny.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia projektu ustawy?

Pan przewodniczący... Przepraszam, pan poseł Piontkowski.

Posel Dariusz Piontkowski (PiS):

Tak, zgłaszam sprzeciw. Podtrzymuję to, co mówiłem w trakcie rozpatrywania szczegółowego. Ten projekt jest bublek prawnym, absolutnie nie powinien być rozpatrywany, a tym bardziej przyjęty. Tu są groźne rozwiązania systemowe, w ogóle niewspółgrające z tym, co się działo z polskim systemem edukacji. Ten rząd wprowadził dużo chaosu do systemu edukacji, do polskiej edukacji. Jeżeli przyjmiecie ten projekt i będziecie go dalej forsowali, powiększycie ten chaos

wielokrotnie. Nie ma tu żadnych zabezpieczeń finansowych, wprowadzacie absurdalne pomysły, udowadniamy tym projektem, że nie znacie się na tym, jak funkcjonuje polska szkoła. Chyba wielu z was nie miało pojęcia, co podpisuje, i warto, aby Komisja ten projekt po prostu odrzuciła i zakończyła dalsze procedowanie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pierwszy raz słyszę głos posła PiS, byłego ministra, przeciwko wychowaniu patriotycznemu. Pan przewodniczący...

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

Ale pani przewodnicząca....

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

...Paszyk.

Poseł Dariusz Piontkowski (PiS):

...nie jestem przeciw wychowaniu patriotycznemu, tylko przeciw zapisom w tej ustawie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Paszyk (KP):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, nie chciałem zabierać na koniec głosu w tak ponurym tonie, ale niestety pan poseł... minister Piontkowski dalej brnie w teorię o monopolu doskonałości PiS, jedynej formacji, która mogła cokolwiek reformować w polskiej szkole, natomiast innym odmawia prawa do tego, aby czynić jakiejkolwiek zmiany idące dzisiaj w stronę potrzeb. Szkoda, panie pośle. Szkoda, że doktrynerstwo, politykierstwo jest dla pana ważniejsze.

Przewodnicząca poseł Krystyna Szumilas (KO):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem projektu ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki głosowania.

Mamy 14 głosów. Za – 12, przeciw – 2, 0 wstrzymujących się.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła wniosek o uchwalenie przez Sejm poselskiego projektu ustawy o wychowaniu patriotycznym.

Mamy jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Proponuję pana przewodniczącego Wiesława Różyńskiego. Czy jest sprzeciw? Nie ma. Gratuluję, panie pośle.

Zamykam posiedzenie Komisji.